

ZWIĄZEK
PRACODAWCÓW
POLSKA MIEDŹ
THE POLISH COPPER EMPLOYERS' ASSOCIATION

Monitoring Legislacji Krajowej

Konsultacje krajowych aktów prawnych – monitoring legislacji ZPPM

w okresie od 29 kwietnia do 5 maja 2024 roku

Raport na dzień 6 maja 2024 roku

I. Projekty aktów prawnych

W omawianym okresie Rządowe Centrum Legislacji opublikowało 4. projekty ustaw oraz 8. projektów rozporządzeń Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów oraz poszczególnych Ministrów.

Przeprowadzono konsultacje 3 projektów ustaw i 2. projektów rozporządzeń dotyczących podmiotów członkowskich (pracodawcy, przedsiębiorcy, JST) zrzeszonych w Związku. Zostały one omówione w tekście poniżej.

Projekty ustaw:

1. Projekt ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (numer z wykazu: UC23)

Projektowana w art. 1 zmiana w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.) 1597, 1688, 1852, 2029) ma na celu wprowadzenie podstawy prawnej umożliwiającej przekazanie środków z rezerwy celowej budżetu państwa, właściwym organom administracji samorządowej, w szczególności gminom, które borykają się z problemem nielegalnie nagromadzonych odpadów zagrażających życiu i zdrowiu ludzi oraz środowisku (w trybie art. 26a ustawy o odpadach). Projektowany przepis ma stanowić uzupełniające źródło finansowania zadania, o którym mowa w art. 26a ust. 1 ustawy o odpadach, w przypadku dostępności środków z rezerwy celowej. Celem proponowanego przepisu jest zwiększenie wachlarza instrumentów służących usuwaniu skutków nielegalnego gospodarowania odpadami.

Od 1 stycznia 2023 r. w polskim porządku prawnym miał obowiązywać art. 101a ustawy o odpadach zgodnie z którym odpady budowlane i rozbiórkowe zbiera się oraz odbiera selektywnie, z podziałem co najmniej na: drewno, metale, szkło, tworzywa sztuczne, gips, odpady mineralne, w tym beton, cegłę, płytki i materiały ceramiczne oraz kamienie. Przepisy ustawy o odpadach miały zobowiązywać podmioty do segregowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych w miejscu wytworzenia (u źródła). Po analizie przepisów dotyczących obowiązku selektywnego zbierania odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz z uwagi na zgłaszane przez przedstawicieli branży budowlanej oraz branży gospodarki odpadami wątpliwości interpretacyjne dotyczące brzmienia art. 101a ustawy o odpadach, przesunięto termin wejścia w życie ww. przepisów z 1 stycznia 2023 r. na 1 stycznia 2025 r.

Aktualnie obowiązujące przepisy prawa, tj. art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, umożliwiają przekazanie środków z rezerwy celowej organom administracji samorządowej na ww. cel w wysokości do 80%, jednak pozostałe 20% środków musi pochodzić ze środków własnych organu. Dlatego też została zaprojektowana konstrukcja przepisów w taki sposób, aby umożliwić przekazanie ewentualnych środków z rezerwy celowej właściwym organom administracji samorządowej i jednocześnie umożliwić ewentualne pozyskanie środków z innych źródeł finansowania (w aktualnym brzmieniu obowiązujących

przepisów prawa inne źródła finansowania nie stanowią środków własnych samorządu). Projektowana zmiana ma na celu umożliwienie przekazania ewentualnych środków z rezerwy celowej organom administracji samorządowej wraz z możliwością pozyskania środków z innych źródeł finansowania w ramach tworzenia montażu finansowego w celu domknięcia luki finansowej. Jest to zwiększenie wachlarza instrumentów służących usuwaniu skutków nielegalnego gospodarowania odpadami, którego spodziewanym efektem będzie poprawa możliwości finansowania usuwania odpadów z różnych źródeł, a także przynieść pozytywny wpływ na życie i zdrowie ludzi oraz środowisko w związku z usuwaniem zagrożeń wywołanych zalegającymi nielegalnie odpadami.

Projektowane przepisy wprowadzające możliwość przekazania środków z rezerwy celowej właściwym organom administracji samorządowej mają być uzupełniającym źródłem finansowania zadania, o którym mowa w art. 26a ust. 1 ustawy o odpadach. Przede wszystkim trzeba mieć na uwadze, że docelowym źródłem finansowania ww. zadania powinno być dofinansowanie ze środków NFOŚiGW. Środki z budżetu państwa powinny być przeznaczane na usuwanie nielegalnie nagromadzonych odpadów o najwyższym ryzyku zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz środowiska, z uwzględnieniem kluczowej przy dysponowaniu środkami z rezerwy budżetowej wykonalności projektów w stosunkowo krótkim czasie (tj. wykonanie przedsięwzięcia usunięcia odpadów musi zostać wykonane w tym samym roku, w którym zostały przeznaczone środki rezerwy budżetowej na ten cel), ale również operatywności organów administracji pod względem formalnym, ilości i rodzajów odpadów, gotowości organu do realizacji takiego przedsięwzięcia w bardzo krótkim czasie, a przede wszystkim ograniczonych środków finansowych budżetu państwa.

Rekomendowanym rozwiązaniem jest także nowelizacja brzmienia art. 101a ustawy o odpadach, aby rozwiać ww. wątpliwości interpretacyjne oraz wyjść naprzeciw oczekiwaniom zainteresowanych branż. Określony podział odpadów budowlanych i rozbiórkowych na poszczególne frakcje pozwoli na stworzenie jednolitego systemu selektywnej zbiórki odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Projekt ustawy na etapie konsultacji publicznych (3 etap) i opiniowania (4 etap).

Link do konsultacji: <https://pracodawcy.pl/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-odpadach-oraz-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-odpadach-oraz-niektorych-innych-ustaw/>

2. Projekt ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (numer z wykazu: UD45)

Projekt ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi wprowadza zmiany do przepisów dotyczących systemu kaucyjnego dla opakowań i ma celu doprecyzowanie kwestii dotyczących wydawania, cofania i zmieniania zezwolenia na prowadzenie systemu kaucyjnego, które wydaje minister właściwy do spraw klimatu na wniosek podmiotu reprezentującego, który będzie prowadził system kaucyjny. Prace nad projektem zostały zainicjowane w związku z pojawiającymi się wątpliwościami, czy obecne przepisy są wystarczające do zapewnienia planowego uruchomienia systemów kaucyjnych oraz rzetelnego ich prowadzenia. Projekt uwzględnia również postulaty przedstawicieli branż, które będą objęte działaniem systemu kaucyjnego, zgłaszane w ramach konsultacji organizowanych w I kw. 2024 r. Niezwykle ważne jest, aby system, który zostanie uruchomiony w 2025 r., działał nie tylko sprawnie, ale też rzetelnie, przejrzystie i wydajnie. W tym celu niezbędne jest doprecyzowanie przepisów dotyczących przygotowania i prowadzenia systemu kaucyjnego.

Planuje się wprowadzenie do ustawy przepisów uściślających obowiązujące obecnie warunki udzielania zezwolenia oraz po analizie postulatów zgłaszanych przez branżę, do modyfikacji przepisów w zakresie wprowadzenia zamkniętego systemu obiegu kaucji, odsunięcia w czasie obowiązku zbierania opakowań po mleku i napojach mlecznych oraz obowiązku przyjmowania przez jednostki handlu detalicznego szklanych opakowań wielokrotnego użytku, jeśli jednostka sprzedaje takie napoje.

W tym celu zaplanowano:

- doprecyzowanie zawartości wniosku o wydanie zezwolenia przez dookreślenie, jaki rodzaj dokumentów jest wymagany - będą to:
 - oświadczenia o niekaralności (w przypadku członków rady nadzorczej, członków zarządu i prokurentów: oświadczenia, że nie byli prawomocnie skazani za umyślne przestępstwo, a w przypadku podmiotu reprezentującego o niekaralności na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2023 r. poz. 659)),
 - oświadczenia o posiadaniu kapitału zakładowego, co będzie ułatwieniem dla podmiotów wnioskujących o wydanie decyzji co do formy, jaką powinno mieć przekazywanie informacji o posiadanym kapitale zakładowym. Należy zauważyć, że o kapitale zakładowym mowa w aktualnie obowiązującej ustawie w art. 40g ust. 2-6, jednak sposób przekazania informacji na ten temat nie był określony,
 - planu realizacji rozliczeń finansowych (dotyczy formy zabezpieczenia roszczeń w przypadku niewykonania przez podmiot reprezentujący obowiązku rozliczenia z podmiotami uczestniczącymi w systemie kaucyjnym). W przypadku wystąpienia braku płynności finansowej podmiotu lub wystąpienia problemów lub opóźnień z przeprowadzeniem rozliczeń, przygotowany plan będący częścią zawieranych umów pomiędzy uczestnikami systemu kaucyjnego, będzie formą asekuracji dla podmiotów uczestniczących w systemie kaucyjnym, co do możliwości dokonania rozliczenia finansowego. Forma zabezpieczenia roszczeń będzie ustalana pomiędzy przedsiębiorcami uczestniczącymi w systemie i podmiotem reprezentującym oraz podmiotami reprezentującymi. Projektowana ustawa wprowadza wymóg określenia zabezpieczenia roszczeń w umowach, ale nie precyzuje jego formy,
 - szczegółowych informacji pozwalających na nadzorowanie przebiegu prac prowadzących do uruchomienia systemu, co dotyczy m.in. przedstawienia planów działań podejmowanych w celu uruchomienia systemu (np. zasad i planowanej częstotliwości odbioru opakowań i odpadów opakowaniowych z jednostek handlu detalicznego i hurtowego oraz innych punktów zbierających opakowania i odpady opakowaniowe, objętych systemem kaucyjnym oraz zasad przekazywania tych opakowań do ponownego użycia lub tych odpadów opakowaniowych do przetworzenia; informacje o umowach, promesach, listach intencyjnych zawartych w celu uruchomienia systemu kaucyjnego, planowanych inwestycjach oraz zakupach maszyn i urządzeń), w tym harmonogramu (przygotowania, realizacji oraz zakończenia działań podejmowanych w celu uruchomienia systemu kaucyjnego oraz wskazanie innych warunków niezbędnych do jego uruchomienia). Określenie wymaganych załączników pozwoli ministrowi właściwemu do spraw klimatu na kontrolowanie procesu przygotowania uruchomienia systemu po wydaniu zezwolenia;
- modyfikację przepisów w celu stworzenia tzw. zamkniętego systemu obiegu kaucji, czyli wdrożenie rozwiązania polegającego na pobieraniu kaucji w całym łańcuchu dystrybucji, co przyczyni się do uszczelnienia systemu i zapewnienia możliwości monitorowania przepływów kaucji. Mechanizm ten wyeliminuje możliwości defraudacji kaucji, problemów z jej rozliczeniem pomiędzy podmiotami reprezentującymi oraz zagwarantuje poprawne rozliczanie się operatorów z jednostkami handlu detalicznego, zapewniając jego prawidłowe funkcjonowanie,
- wskazanie terminu uruchomienia systemu kaucyjnego w zezwoleniu, który nie może być dłuższy niż 24 miesiące od dnia wydania zezwolenia. Ograniczenie czasowe i wymagany harmonogram mają na celu takie zaprojektowanie prac przez podmiot reprezentujący aby planowane działania realizowane były w określonym tempie, a postęp prac był możliwy do weryfikacji,
- wprowadzenie wymogu zapewnienia przez podmiot reprezentujący co najmniej jednego punktu odbierania opakowań i odpadów opakowaniowych objętych systemem kaucyjnym od użytkowników końcowych w każdej gminie spowoduje, że podmioty te

będą miały jasną wytyczną co do minimalnej ilości takich punktów. Ponadto umożliwi to weryfikację objęcia terytorium całego kraju systemem odbioru opakowań i odpadów opakowaniowych objętych systemem kaucyjnym, co zapewni użytkownikom końcowym powszechny i równy dostęp,

- Rozwiązaniem wygodnym dla klientów będzie możliwość oddania opakowania szklanego wielokrotnego użytku na napoje i odzyskania kaucji niedaleko miejsca zamieszkania, stąd w projekcie ustawy zawarto obowiązek przyjmowania takich opakowań przez jednostki handlu detalicznego o powierzchni poniżej 200 m², jeśli jednostka sprzedaje napoje w takich butelkach.. Ocenia się, że takie rozwiązanie, do którego w ramach obecnie działającego systemu zarówno klienci, jak i działające lokalnie sklepy są przyzwyczajone, przeciwdziałać będzie spadkom obrotów tych sklepów oraz ryzyku odejścia klientów do punktów, w których mogą kaucję odzyskać,
- przesunięcie na 2026 r. obowiązku zbiórki opakowań po mleku i produktach mlecznych, co pozwoli odpowiednio zaplanować i przygotować system do zbierania tego rodzaju opakowań. Powyższe umożliwi podmiotom reprezentującym zebranie doświadczeń analogicznych podmiotów w innych krajach i uniknięcia błędów przy zbieraniu tego typu odpadów,
- przekazywanie informacji o zmianie warunków określonych w zezwoleniu oraz w związku z tym możliwość wezwania do zmiany zezwolenia. Mechanizm ten ma na celu umożliwić nadzór nad zmianami wprowadzanymi w systemie na etapie przed i po uruchomieniu systemu kaucyjnego. Nowe rozwiązanie zakłada, że podmiot reprezentujący posiadający zezwolenie na prowadzenie systemu kaucyjnego ma obowiązek informowania ministra o każdej zmianie warunków określonych w tym zezwoleniu przed i po uruchomieniu systemu kaucyjnego, nie później niż 14 dni od wystąpienia zmiany oraz o realizacji harmonogramu uruchomienia systemu, który będzie stanowił załącznik do wniosku. Minister właściwy do spraw klimatu po analizie informacji może wezwać podmiot reprezentujący do złożenia wniosku o zmianę posiadanego zezwolenia na prowadzenie systemu kaucyjnego, który podmiot reprezentujący przedkłada w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania wezwania. W przypadku gdy zaistnieje sytuacja, w której podmiot reprezentujący prowadzi system kaucyjny w sposób, który narusza warunki określone w zezwoleniu, będzie podlegał sankcjom wskazanym w art. 40k ustawy,
- wskazanie, że decyzjom wydawanym przez ministra można nadać rygor natychmiastowej wykonalności. Dotyczy to wyłącznie przypadku, gdy system kaucyjny nie zostanie uruchomiony w terminie określonym w zezwoleniu na prowadzenie systemu kaucyjnego. W takim przypadku minister właściwy do spraw klimatu cofa, w drodze decyzji, to zezwolenie i temu działaniu powinien zostać nadany rygor natychmiastowej wykonalności,
- określenie, że postępowania dot. systemu kaucyjnego będą jednoinstancyjne. Wprowadzenie jednoinstancyjności będzie istotne dla ewentualnego składania przez podmioty reprezentujące odwołań od decyzji wydanej przez ministra. Obowiązujące obecnie przepisy przewidują możliwość złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ministra. W nowym rozwiązaniu nastąpi skrócenie i przyspieszenie procedury: od decyzji ministra od razu będzie służyła skarga do sądu administracyjnego,
- wskazanie, że wojewódzki inspektor ochrony środowiska przeprowadza kontrolę podmiotu reprezentującego przed i po uruchomieniu systemu. Prowadzenie kontroli przez Inspekcję przyczyni się do zapewnienia, że systemy zostały przygotowane prawidłowo i funkcjonują zgodnie z udzielonym zezwoleniem. Zakłada się, że WIOŚ będzie przeprowadzał kontrolę podmiotu reprezentującego przed (czyli przeprowadzana będzie kontrola prowadzenia prac przygotowujących do uruchomienia systemu) i w pierwszym roku po uruchomieniu systemu (czyli będzie badane czy podmiot reprezentujący prowadzi wszystkie działania wskazane w

zezwoleniu oraz czy nie ma nieprawidłowości mogących rzutować na właściwe działanie systemu). Wyniki przeprowadzanych kontroli będą przedkładane ministrowi, który będzie podejmował stosowne kroki wynikające z art. 40k ustawy (wezwanie do zaniechania naruszeń, w tym cofnięcie zezwolenia). WIOŚ posiada delegację ustawową do prowadzenia kontroli wynikających z tej ustawy. Szacuje się, że kontrolowanych podmiotów nie będzie wiele (ok. 5) więc kontrole te będą mogły być wykonywane w ramach działań bieżących WIOŚ.

Projekt ustawy na etapie konsultacji publicznych (3 etap) i opiniowania (4 etap).

Link do konsultacji: <https://pracodawcy.pl/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-gospodarce-opakowaniami-i-odpadami-opakowaniowymi/>

3. Projekt ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (numer z wykazu: UC41)

W dniu 16 kwietnia 2022 r. weszła w życie tzw. ustawa sankcyjna, czyli ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 507), która jest autonomicznym aktem prawa krajowego, wykorzystującym przez odwołanie, mechanizmy sankcyjne stosowane przez Unię Europejską.

Ustawa sankcyjna, oprócz tego, że wprowadza krajowe rozwiązania sankcyjne, służy również wykonaniu rozporządzeń Rady Unii Europejskiej, na co wskazuje odnośnik nr 1 do jej tytułu. Powyższe stanowi realizację dyspozycji:

- 9 ust. 1 rozporządzenia 765/2006,
- 15 ust. 1 rozporządzenia 269/2014;
- art. 8 ust. 1 rozporządzenia Rady (UE) nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie, zwanego „rozporządzeniem 833/2014”.

Niezbędne jest dokonanie zmian w ustawie o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego i ustawie o KAS, celem dostosowania brzmienia obowiązujących regulacji krajowych, do wprowadzonych zmian w przepisach unijnych rozporządzeń, tj. w rozporządzeniu 765/2006, rozporządzeniu 269/2014 i rozporządzeniu 833/2014, w zakresie uzupełnienia katalogu odstępstw od unijnych środków ograniczających oraz uzupełnienia katalogu zakazów, które podlegają karom administracyjnym (ustawa o KAS) oraz sankcjom karnym (ustawa sankcyjna).

W ustawie o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego proponuje się następujące rozwiązania, które polegają na:

- wskazaniu Szefa KAS jako organu właściwego do otrzymywania informacji określonych w art. 5 rozporządzenia 765/2006 (informacje o rachunkach i kwotach zamrożonych zgodnie z art. 2 rozporządzenia) i określonych w art. 8 rozporządzenia 269/2014 (informacje o środkach finansowych i zasobach gospodarczych zamrożonych zgodnie z art. 2 lub posiadane informacje o środkach finansowych i zasobach gospodarczych na terytorium Unii, które należą do wymienionych w załączniku I osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów lub które są ich własnością, znajdują się w ich posiadaniu lub pod ich kontrolą i nie są traktowane jako zamrożone przez zobowiązane do tego osoby fizyczne i prawne, podmioty i organy;
- uwzględnieniu zadań Szefa KAS jako organu właściwego do zwalniania zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub udostępniania środków finansowych lub zasobów gospodarczych w wyniku wprowadzenia nowych przepisów rozporządzenia 269/2014;

- włączeniu przedsiębiorców do procesu analizy ryzyka związanego z omijaniem środków ograniczających przez nałożenie na nich obowiązku do podejmowania odpowiednich działań w tym kierunku, wśród nich identyfikowanie i ocena ryzyka związanego z eksportem z państw trzecich towarów podwójnego zastosowania, z uwzględnieniem czynników ryzyka dotyczących klientów, państw lub obszarów geograficznych, produktów, usług, transakcji lub kanałów ich dostaw;
- zobowiązaniu przedsiębiorców dokonujących obrotu z państwami trzecimi towarami podwójnego zastosowania do odbioru od kontrahenta zagranicznego oświadczenia o jego dalszych kontrahentach;
- przyznaniu organom celnym uprawnienia do żądania, w przypadkach wywozu towarów objętych środkami ograniczającymi Unii Europejskiej ustanowionymi w związku agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę do państw, co do których istnieje ryzyko, że biorą udział w obchodzeniu środków ograniczających lub przewożą te towary tranzytem przez terytorium Federacji Rosyjskiej lub Białorusi, przedłożenia przez podmiot dokonujący obrotu z zagranicą, deklaracji producenta towaru, zgodnie z którą producent oświadcza m.in. że jest świadomy, że wyprodukowany towar będzie przemieszczany w procedurze tranzytu przez terytorium Federacji Rosyjskiej lub Białorusi do państwa trzeciego i ma pewność, że podczas tranzytu towaru przez terytorium Federacji Rosyjskiej lub Białorusi towar nie będzie podlegał odsprzedaży, przetwarzaniu ani składowaniu i usługom świadczonym przez osoby podmioty objęte środkami ograniczającymi;
- wprowadzeniu obowiązku, dla podmiotu dokonującego wywozu towarów objętych środkami ograniczającymi Unii Europejskiej ustanowionymi w związku agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę do państw, co do których istnieje ryzyko, że biorą udział w obchodzeniu środków ograniczających lub przewożą te towary tranzytem przez terytorium Federacji Rosyjskiej lub Białorusi, przedłożenia organowi celnemu dowodu odprawy celnej towaru z kraju przeznaczenia w terminie 45 dni od dnia objęcia towaru procedurą celną wywozu; umożliwi to kontrolę, czy dokonany wywóz został dokonany w sposób prawidłowy i bez naruszenia przepisów sankcyjnych;
- przyznaniu naczelnikowi urzędu celno-skarbowego prawa do dokonania zajęcia towaru, o którym mowa w tym przepisie i wystąpienia o orzeczenie jego przepadku na rzecz Skarbu Państwa; rozwiązanie to ma zapobiec sytuacjom, w których cofnięty z granicy towar na terytorium Polski będzie następnie wysyłany przez inne przejścia graniczne polskie lub unijne; zmieniana ustawa zawiera delegację do określenia, w drodze rozporządzenia, przez ministra właściwego do spraw zagranicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych wykazu państw, o których mowa w projektowanym art. 14a;
- uszczelnieniu środków ograniczających nałożonych na przywóz drewna i wyrobów drewnianych, z uwagi gwałtowny wzrost importu drewna w latach 2021-2023, celem wyeliminowania sytuacji obchodzenia środków ograniczających na przywóz towarów klasyfikowanych do działu 44 Nomenklatury Scalonej (CN) zgodnej z rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. WE L 256 z 07.09.1987, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 2, str. 382), nałożonych na Rosję i Białoruś; aktualizacji zakresu penalizacji przepisów wprowadzających do ustawy sankcyjnej reżim odpowiedzialności karnej za naruszenie unijnych środków ograniczających nałożonych w odpowiedzi na agresję Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, a także udziału Białorusi w tej agresji, przez uwzględnienie w nich odpowiednich zmian dokonanych w rozporządzeniach 765/2006 i 833/2014;
- wprowadzeniu uprzywilejowanego typu przestępstwa w postaci wypadku mniejszej wagi, który odnosi się zarówno do przestępstwa określonego w art. 15 ust. 1 ustawy sankcyjnej, jak i przestępstwa z art. 15 ust. 2 tej ustawy, który przewiduje, że sprawca

czynów określonych w tych przepisach podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5, co pozwoli na elastyczne reagowanie na nieduże naruszenia prawa, zwłaszcza w zakresie czynów, które z uwagi na przewagę okoliczności łagodzących, a w konsekwencji na zmniejszoną ich społeczną szkodliwość, nie wymagają tak surowego karania;

- wyeliminowaniu stosowania przepisu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm), dotyczącego warunków wydawania zaświadczeń przez organ administracji publicznej do postępowań w sprawach wpisu na listę oraz wykreślenia z niej, w zakresie nieuregulowanym w ustawie; wydanie wnioskowanego zaświadczenia stanowiłoby w istocie ujawnienie informacji o działaniu lub braku działania organu w zakresie zamiaru zastosowania wobec konkretnej osoby lub podmiotu środków ograniczających, o których mowa w art. 1 ustawy; zawiadomienie stron o decyzjach następuje przez ich udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw; oznacza to, że wszystkie wydane do tej pory decyzje są publicznie dostępne.

Rozporządzenie oddziałuje na przedsiębiorców poprzez:

1) włączenie przedsiębiorców do procesu analizy ryzyka związanego z omijaniem środków ograniczających, nałożenie na nich obowiązku podejmowania odpowiednich działań w tym kierunku.

Wśród nich:

- identyfikowanie i ocena ryzyka związanego z eksportem z państw trzecich towarów podwójnego zastosowania, z uwzględnieniem czynników ryzyka dotyczących klientów, państw lub obszarów geograficznych, produktów, usług, transakcji lub kanałów ich dostaw,
- przedsiębiorca dokonujący obrotu z państwami trzecimi towarów podwójnego zastosowania będzie obowiązany odebrać od kontrahenta zagranicznego oświadczenia o jego dalszych kontrahentach.

2) rozszerzenie katalogu odstępstw od środków ograniczających nałożonych na podstawie unijnych rozporządzeń sankcyjnych (zwalniania zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub udostępniania środków finansowych lub zasobów gospodarczych – art. 143a ustawy o KAS).

3) rozszerzenie katalogu kar za naruszenie przepisów karnych, rozszerzających penalizację w zakresie omijania potencjalnych środków ograniczających.

Projekt ustawy na etapie konsultacji publicznych (3 etap).

Link do konsultacji: <https://pracodawcy.pl/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-szczegolnych-rozwiazaniach-w-zakresie-przeciwdzialania-wspieraniu-agresji-na-ukraine-oraz-sluzacych-ochronie-bezpieczenstwa-narodowego-oraz-ustawy-o-kas/>

Projekty rozporządzeń i innych aktów prawnych:

1. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie (numer z wykazu: MZ 1671)

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia określonego w art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 826, z późn. zm.) i dokonuje zmian w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie (Dz. U. z 2024 r. poz. 500).

Projektowana nowelizacja wprowadza zmiany będące odpowiedzią na postulaty pacjentów, lekarzy i organizacji pacjenckich. Celem tych propozycji jest korekta i uszczegółowienie obowiązujących przepisów, co pozwoli na wyeliminowanie problemów interpretacyjnych.

Najważniejsze zmiany merytoryczne obejmują:

- 1) korektę katalogu osób uprawnionych do wystawiania zleceń na zaopatrzenie w wyroby medyczne;
- 2) ujednoczenie na format procentowy zapisów w kolumnie 5 załącznika do rozporządzenia dotyczącej wysokości udziału własnego świadczeniobiorcy w limicie finansowania ze środków publicznych (kody Z.03.01, Z.03.02 i Z.03.03);
- 3) korektę wzajemnych wyłączeń jednoczesnego zaopatrzenia w ramach kryteriów przyznawania dla wyrobów medycznych wspomagających układ oddechowy (kody U.03.01, U.03.02, U.04.01 i U.04.02) oraz wózków inwalidzkich (kod S.15.01);
- 4) doszczegółowienie kryteriów przyznawania dla gorsetów (biustonoszy) kompresyjnych (kod N.16.01) i biustonoszy pooperacyjnych lub do protez piersi (kod Z.01.02) poprzez wyłączenie możliwości zaopatrzenia w stroje kąpielowe;
- 5) Przywrócenie możliwości skrócenia okresu użytkowania dla obuwia ortopedycznego (kody M.01.01, M.02.01, M.03.01, M.04.01 i M.05.01);
- 6) korektę kryteriów przyznawania umożliwiającą zaopatrzenia w soczewki okularowe korekcyjne do bliży i do dali z mocą pryzmatyczną w przypadku wad wzroku wymagających korekcji sfera od $\pm 6,25$ dptr i cylinder od 0,00 dptr (kody O.01.01 i O.01.02);
- 7) doprecyzowanie przysługującej maksymalnej liczby sztuk zaopatrzenia dla transponderów/nadajników do systemu ciągłego monitorowania glikemii w czasie rzeczywistym (CGM-RT) wymagających wymiany rzadziej niż raz na 3 miesiące w sposób odpowiadający wymaganej częstotliwości wymiany w skali ustalonej w załączniku do zmienianego rozporządzenia okresu użytkowania, który wynosi raz na rok (kod R.04.02);
- 8) korektę kryteriów przyznawania doprecyzowującą maksymalną liczbę sensorów do systemu monitorowania stężenia glukozy flash (FGM) podlegających refundacji w przedziale kolejnych 6 miesięcy kalendarzowych (kod R.05.01);
- 9) przywrócenie doprecyzowania stronności ortez stawu biodrowego (kody H.05.01 i H.05.02) oraz brzmienia określonych przez kody G.05.01 i G.05.02 części kończyny dolnej obejmowanych przez ortozy.

Projekt rozporządzenia na etapie konsultacji publicznych (3 etap).

Link do konsultacji: <https://pracodawcy.pl/projekt-rozporzadzenia-mz-zmieniajacego-rozporzadzenie-w-sprawie-wykazu-wyrobow-medycznych-wydawanych-na-zlecenie/>

2. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (numer z wykazu: 21)

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230, z późn. zm.).

Konieczność dokonania przedmiotowej nowelizacji wynika z potrzeby umożliwienia bardziej elastycznego organizowania nauki religii w szkole (przedszkolu), w przypadku gdy liczba zgłoszonych na naukę religii uczniów w poszczególnych oddziałach lub klasach w szkole (lub dzieci w przedszkolu) jest niewielka.

Projektowana nowelizacja rozporządzenia ma na celu umożliwienie organizowania lekcji religii (i etyki) w grupie międzyoddziałowej lub międzyklasowej obejmującej wychowanków lub uczniów oddziałów lub klas, w których na lekcję religii zgłosiło się nie mniej niż siedmiu wychowanków lub uczniów, lub obejmującej wychowanków lub uczniów oddziałów lub klas, w których na naukę religii zgłosiło się nie mniej niż siedmiu wychowanków lub uczniów, oraz wychowanków lub uczniów oddziałów lub klas, w których na naukę religii zgłosiło się mniej niż siedmiu wychowanków lub uczniów. Jednocześnie wprowadzona zostanie maksymalna liczba

uczniów w zorganizowanej w powyższy sposób grupie międzyoddziałowej lub międzyklasowej (30 osób), w której będzie prowadzona nauka religii lub etyki, przy czym dla wychowanków przedszkoli i uczniów klas I–III szkoły podstawowej maksymalna liczba wychowanków lub uczniów w takiej grupie wyniesie 25.

W projekcie rozporządzenia przewiduje się zmianę w § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. z 2020 r. poz. 983). W § 2 ust. 1 i 1a nowelizowanego rozporządzenia (§ 1 pkt 1 i 2 w zakresie dodawanego § 2 ust. 1a projektu rozporządzenia) została utrzymana dotychczasowa zasada, zgodnie z którą przedszkole i szkoła są obowiązane zorganizować lekcje religii w oddziale przedszkola lub oddziale (klasie) szkoły, jeżeli na lekcje religii zgłosi się nie mniej niż siedmiu wychowanków danego oddziału w przedszkolu lub uczniów danego oddziału (danej klasy) w szkole. W przypadku gdy na naukę religii zgłosi się mniejsza liczba wychowanków danego oddziału lub uczniów danego oddziału lub danej klasy, przedszkole lub szkoła mają obowiązek zorganizować lekcje religii w grupie międzyoddziałowej lub międzyklasowej.

Projekt rozporządzenia na etapie konsultacji publicznych (3 etap) i opiniowania (4 etap).

Link do konsultacji: <https://pracodawcy.pl/projekt-rozporzadzenia-me-zmieniajacego-rozporzadzenie-w-sprawie-warunkow-i-sposobu-organizowania-nauki-religii-w-publicznych-przedszkolach-i-szkolach/>

II. Ogłoszone akty prawne (Dziennik Ustaw RP)

W analizowanym okresie opublikowano 32. akty prawne, tzn. ustawy, rozporządzenia Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów i poszczególnych ministrów, obwieszczenia w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego. Z powyższych publikacji w zainteresowaniu pracodawców i przedsiębiorców znaleźć się mogą następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 20 marca 2024 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy o kredycie konsumenckim oraz ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej
 - Ustawa została opublikowana 29 kwietnia 2024 roku w Dzienniku Ustaw (Dz.U. z 2024, poz. 653).
 - Uchwalona ustawa o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy o kredycie konsumenckim oraz ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej ma na celu uchylenie niektórych przepisów, które weszły w życie w dniu 7 stycznia 2024 r. na podstawie ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o konsumenckiej pożyczce lombardowej (Dz. U poz. 1285). Ustawa ta wprowadziła ochronę przewidzianą dla konsumentów dla osób fizycznych prowadzących gospodarstwo rolne w rozumieniu art. 6 pkt 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników w zakresie:
 - stosowania klauzul niedozwolonych (art. 385¹–385³ Kodeksu cywilnego),
 - udzielania pożyczki na podstawie art. 720⁶ Kodeksu cywilnego,
 - udzielania kredytu na podstawie ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim,
 - udzielania pożyczki lombardowej, o której mowa w ustawie z dnia 14 kwietnia 2023 r. o konsumenckiej pożyczce lombardowej.
 - Ustawa wprowadza zatem zmiany polegające na uchyleniu § 2 w art. 385⁵ oraz art. 720⁶ w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, a także ust. 2 w art. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim oraz ust. 1 w art. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o konsumenckiej pożyczce lombardowej.
 - Ustawa wchodzi w życie 29 kwietnia 2024 roku.

2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie programu pilotażowego w zakresie usług farmaceuty dotyczących zdrowia reprodukcyjnego

- Rozporządzenie zostało opublikowane 29 kwietnia 2024 roku w Dzienniku Ustaw (Dz.U. z 2024, poz. 662).
- Rozporządzenie zostało wydane na podstawie upoważnienia zawartego w art. 48e ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146). Realizacja obowiązku ochrony zdrowia, który ma swoje umocowanie także w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, obejmuje także zapewnienie warunków do osiągnięcia zdrowia reprodukcyjnego przez zapewnienie swobodnego dostępu kobiet i mężczyzn do bezpiecznej, efektywnej, osiągalnej finansowo oraz akceptowanej metody planowania rodziny, zgodnej z prawem oraz dostępu do fachowego poradnictwa udzielanego przez farmaceutów (a nie tylko przez lekarzy czy pielęgniarki lub położne) w okresie kontroli rozrodu, planowania ciąży, w okresie ciąży, a także porożu.
- Rozporządzenie ma na celu praktyczne przetestowanie rozwiązań w kierunku ich potencjału kształtowania pożądanych, prawidłowych postaw i zachowań w zakresie zdrowia prokreacyjnego, w tym świadomego i odpowiedzialnego planowania rodziny.
- Pilotaż usług farmaceutycznych dla pacjentów w zakresie zdrowia reprodukcyjnego stanowi kolejny, po pilotażu przeglądów lekowych, krok do testowania poszerzania kompetencji farmaceuty. W tym kontekście inicjatywa ta stanowi swoistą kontynuację działań podjętych przed około dwoma laty na rzecz rozwoju obszaru szeroko rozumianych zadań wykonywanych przez farmaceutów, w których drzemie duży, acz niewykorzystany potencjał. Program pilotażowy będzie realizowany w 2 etapach, tj. etapie realizacji oraz etapie ewaluacji. Horyzont czasowy, w którym przewiduje się trwanie pilotażu do 2026 r., jest wystarczający, by w oparciu o dane dotyczące dostatecznie reprezentatywnej grupy pacjentów i realizatorów pilotażu, móc zaobserwować określone zależności i trendy, pozwalające się zmierzyć i postawić na tej podstawie wnioski w zakresie wskazanych w projekcie celów pilotażu.
- Akt prawny wprowadza zweryfikowanie adekwatności i efektywności wywiadu prowadzonego przez farmaceutę, i potencjalnie mogącego być jego wynikiem wystawiania recept farmaceutycznych na leki antykoncepcji awaryjnej w celu zweryfikowania ich potencjału dla m.in. uzyskiwania przez ostatecznych beneficjentów bardziej szczegółowej, precyzyjnej, rzetelnej, a przez to kompletnej wiedzy na temat antykoncepcji (w tym awaryjnej). W dłuższym horyzoncie czasowym pozwoli na uzyskanie efektu lepszej świadomości społecznej w zakresie stosowania tych metod w sposób skuteczny i bezpieczny.
- Rozporządzenie wchodzi w życie 1 maja 2024 roku.

3. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy de minimis w formie gwarancji spłaty kredytu lub innego zobowiązania

- Rozporządzenie zostało opublikowane 30 kwietnia 2024 roku w Dzienniku Ustaw (Dz.U. z 2024, poz. 664).
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) pomocy de minimis w formie gwarancji spłaty kredytu lub innego zobowiązania stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 34a ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia

- 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2024 r. poz. 291).
- Opisanym w akcie prawnym programem rządowym określającym zasady udzielania ww. gwarancji BGK jest program pn. „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”. Określono w nim m. in. katalog instrumentów poręczeniowo-gwarancyjnych pozostających w dyspozycji BGK.
 - Z dniem 1 stycznia 2024 r. weszło w życie rozporządzenie Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 2023/2831 z 15.12.2023), zwane „rozporządzeniem nr 2023/2831”, które zastąpiło dotychczasowe rozporządzenie nr 1407/2013. W rozporządzeniu nr 2023/2831 wprowadzono m. in. nowy wyższy limit pomocy de minimis przyznanej przez jedno państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu, który wynosi aktualnie 300.000 EUR dla wszystkich przedsiębiorców w okresie trzech lat.
 - Mając na względzie powodzenie dotychczasowej akcji gwarancyjnej w oparciu o rozporządzenie Ministra Finansów oraz wolę dalszego udzielania wsparcia mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom (MŚP), a także wejście w życie rozporządzenia nr 2023/2831, podjęto decyzję o wydaniu nowego rozporządzenia, na podstawie którego MŚP nadal udzielana będzie pomoc de minimis w formie gwarancji BGK spłaty kredytu lub innego zobowiązania, zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 2023/2831.
 - Rozporządzenie zawiera przepisy analogiczne do obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów, z wyjątkiem zmian wynikających z rozporządzenia nr 2023/2831.
 - Zgodnie z § 7 rozporządzenia pomoc de minimis będzie udzielana do końca sześciomiesięcznego okresu następującego po upływie okresu obowiązywania rozporządzenia nr 2023/2831, tj. do dnia 30 czerwca 2031 r.
 - Rozporządzenie wchodzi w życie 1 maja 2024 roku.
4. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy de minimis w formie gwarancji spłaty kredytów w zakresie programu „Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021–2027”
- Rozporządzenie zostało opublikowane 30 kwietnia 2024 roku w Dzienniku Ustaw (Dz.U. z 2024, poz. 672).
 - Dotychczas pomoc de minimis w formie gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) spłaty kredytu dla przedsiębiorcy w zakresie programu „Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021–2027”, zwanego „FENG”, była udzielana na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 września 2023 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy de minimis w formie gwarancji spłaty kredytów w zakresie programu „Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027” (Dz. U. poz. 2050).
 - Z dniem 1 stycznia 2024 r. weszło w życie rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, (Dz. Urz. UE L 2023/2831 z 15.12.2023), zwane „rozporządzeniem 2023/2831”, które zastąpiło dotychczasowe rozporządzenie 1407/2013. W rozporządzeniu 2023/2831 wprowadzono m.in. nowy wyższy limit pomocy de minimis przyznanej przez jedno państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu, który wynosi aktualnie 300 tys. EUR dla wszystkich przedsiębiorców. Ponadto usunięto

odrębny limit pomocy de minimis dla przedsiębiorstw prowadzących działalność zarobkową w zakresie drogowego transportu towarów (dotychczas 100 tys. EUR, obecnie 300 tys. EUR), zmieniono sposób obliczania 3 letniego okresu przy sumowaniu limitu de minimis poprzez zastąpienie lat podatkowych (bieżący rok podatkowy + 2 poprzednie lata podatkowe) okresem 3 minionych lat (3 x 365 dni).

- FENG wspiera realizację projektów badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz takich, które zwiększają konkurencyjność polskiej gospodarki. Wsparcie innowacyjnych przedsiębiorców zapewnić mają w szczególności gwarancje oferowane w ramach wdrażanego w BGK Funduszu Gwarancyjnego FENG.
- Rozporządzenie ma na celu uwzględnienie zmian wprowadzonych rozporządzeniem 2023/2831 oraz umożliwienie kontynuacji udzielania w zakresie FENG gwarancji BGK, o których mowa w ustawie o poręczeniach i gwarancjach, stanowiących pomoc de minimis.
- Wejście w życie rozporządzenia umożliwi kontynuację wdrażania Funduszu Gwarancyjnego FENG, a tym samym udzielanie pomocy de minimis w formie gwarancji BGK spłaty kredytu przeznaczonego na finansowanie rozwoju działalności gospodarczej innowacyjnych przedsiębiorstw, rozwiązań efektywnych energetycznie oraz bieżącej działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami rozporządzenia 2023/2831.
- Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 2024 r.